

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Layihə Avropa İttifaqı
tərəfindən maliyyələşdirilir

TƏHSİL İNSTİTUTU
Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu

Kvalifikasiya standartı

SƏRİŞTƏ ƏSASLI QİYMƏTLƏNDİRMƏ MÜFƏTTİŞİ

Bakı
Yanvar, 2019-cu il

Bu kvalifikasiya standartı Avropa İttifaqının texniki yardımını çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyini dəstəkləmək üçün “Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin İcrasına Dəstək” (EuropeAid/138339/DH/SER/AZ) layihəsi tərəfindən hazırlanmışdır. Standartda ifadə olunan fikirlər və məlumatlara görə Avropa İttifaqı, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Təhsil İnstitutu məsuliyyət daşımır.

Peşə	Səriştə əsaslı qiymətləndirmə üzrə müfəttiş
Kvalifikasiya standartının Azərbaycan Respublikasının Ömür boyu Təhsil üzrə Kvalifikasiyalar Çərçivəsində (AzKÇ) səviyyəsi	Səviyyə 5
İstinad kodu: (Reyestrdə sıra nömrəsi və kvalifikasiya standartı sözünün qısaltması - KS, Məşğulluq Təsnifatında kodu və AzKÇ-də səviyyəsi)	0012-KS-9999-5
Kvalifikasiya standartını təsdiqləyənsahə komissiyasının adı	Təhsil
Kvalifikasiya standartının Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Kollegiyasında təsdiq olunması barədə qərarın tarixi və nömrəsi	
Yenilənmə sayı	01
Təklif olunan yenilənmə tarixi	İyun, 2025-ci il

GİRİŞ

“Səriştə əsaslı qiymətləndirmə üzrə müfəttiş” kvalifikasiya standartı Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin əlaqələndirməsi və sosial tərəfdaşlıq vasitəsilə Avropa Birliyinin maliyyələşdirdiyi Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsi tərəfindən hazırlanmış, əlaqəli təşkilat və müəssisələrin rəyləri nəzərə alınaraq dəyərləndirilmiş, Səhiyyə və sosial xidmətlər sahələrində bacarıqların inkişaf etdirilməsi üzrə sahə komissiyası tərəfindən təsdiq edilərək reyestrdə yerləşdirilmişdir.

1. Peşəyə dair xüsusi məlumat

1.1. Peşə sahibinin gördüyü əsas işlərin qısa təsviri

Səriştə əsaslı qiymətləndirmə müfəttişi qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin müvafiq prosedur, təcrübə və tələblərə uyğunluğunu təmin edir. O, daxili keyfiyyət təminatı prosesinin planlaşdırılması, qiymətləndirmənin keyfiyyətinin planlı monitorinqi, qiymətləndirmə mütəxəssislərinin bacarıqlarının artırılması, o cümlədən xarici keyfiyyət təminatı tələbləri ilə uzlaşdırmanın aparılması sahəsində rəy, məsləhət və dəstək verir.

2. Peşə sahibi üçün tələb olunan səriştələr

2.1. Əsas səriştələr (əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan hər bir şəxs üçün əsas, həmçinin, əmək bazarında əlavə və ümumi dəyəri formalaşdıran bilik, bacarıq, işə yanaşma və davranış formasıdır)

Azərbaycan dilində ünsiyyət	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Fəaliyyət sahəsinə aid olan ümumi məlumatları təhlil edə bilir	a. Fəaliyyət sahəsində görülməli işlərin təlimat qaydalarını ətraflı şərh edir; b. Verilən tapşırığı qrafik üzrə (plan şəklində) mərhələlərə ayıra bilir c. Verilən tapşırıqla əlaqədar müxtəlif mənbələrdən alınan məlumatları düzgün təhlil edir; d. Fərdi və ya işçi qrupu tərkibində müvafiq qanunvericilik normalarına və qaydalarına əsaslanaraq görülməli işlərin strateji planını hazırlayır
2. Fəaliyyət prosesində müvafiq işçi qrupları	a. Mürəkkəb texniki məlumatları dil normaları və seçilmiş üsluba uyğun şəkildə çatdırır;

Azərbaycan dilində ünsiyyət	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
ilə müzakirələr apara bilir	<ul style="list-style-type: none"> b. Danışarkən məlumatları, rəyləri və fikirləri məntiqi bir şəkildə əlaqələndirir; c. Mövzuya və dinləyicilərin anlama səviyyəsinə uyğun dildən istifadə edir.
3. Fəaliyyət sahəsinə aid müxtəlif iş proseslərini yazılı təsvir edir	<ul style="list-style-type: none"> a. Qoyulmuş məqsədə və hədəf auditoriyaya uyğun ünsiyyət formatı seçir; b. Fəaliyyət sahəsinə aid sənədləri müvafiq tələb və normalara uyğun, aydın, məntiqi tamamlanmış şəkildə tərtib edir; c. Mənanı qorumaq üçün dəqiq quruluşdan və durğu işarələrindən istifadə edir; d. Mətnləri <i>orfoqrafik</i> və qrammatik cəhətdən düzgün yazır; e. Görüləcək iş dair mərhələli təqdimat və yekun hesabat hazırlayır.

Xarici dildə ünsiyyət	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Dinlədiyi məlumatı anlamaq	<ul style="list-style-type: none"> a. Peşəsi ilə bağlı hər hansı bir məlumatı dinləyib qısa məzmununu təsvir edir; b. Dinlədiyi mətnə aid sualları cavablandırır; c. Ətrafında asta və aydın şəkildə aparılan müzakirənin mövzusunı müəyyən edərək münasibət bildirir;
2. Danışığ və müzakirələrdə- aparmaq	<ul style="list-style-type: none"> a. Aparılan geniş müzakirələrdə effektiv şəkildə iştirak edir; b. Verilmiş tapşırığa əsasən hər hansı bir mövzu ətrafında izahlı danışa bilir; c. Maraqlı dairəsində olan mövzulara aid qısa söhbətlərdə iştirak edir (əlavə fikir və münasib nümunələrlə öz fikirlərini genişləndirmək və əsaslandırmaq şərti ilə); d. Verilmiş mövzuya aid topladığı informasiya əsasında təqdimat hazırlayır;
3. Oxuduğu məlumatın məzmununu təsvir etmək	<ul style="list-style-type: none"> a. Müvafiq istinad mənbələrindən (məsələn, lüğətlər) istifadə etməklə müxtəlif mətnə və məqsədlərə uyğun üslub və sürətlə müstəqil oxuyur; b. Fəaliyyət sahəsinə aid peşə terminləri, anlayışları, avadanlıq və göstərilən xidmətlərə dair təlimatları oxuyub təsvir edə bilir. c. Kiçik həcmdə mətnlərin məzmununu anladığını

Xarici dildə ünsiyyət	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
	nümayiş edir.
4. Məlumatları yazılı şəkildə təsvir edir	a. İş planı, icmal, layihə smetası və görülmüş işlər barəsində hesabatları düzgün tərtib etməklə aktual mövzularda strukturlu peşəkar məktub, reklam mətnləri və elektron məktublara hazırlayır.

Riyazi hesablama	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Fəaliyyət sahəsinə aid məlumatları elementar riyazi hesablamalarla müəyyən etmək	a. Fəaliyyət sahəsinə aid məsələlərdə maksimum və minimum göstəriciləri (lahiyyənin ümumi dəyərini, smeta xərclərini, hər hansı məhsulun dəyərini, endirim səviyyəsini) hesablayır; b. İşlə bağlı dövrü məlumatları (məsələn aralıq hesabatları) toplamaqla onları müvafiq qrafik formada təqdim edir; c. Verilən qərarları əsaslandırmaq üçün bir sıra mənbələrdən proqnozlaşdırıla bilən məlumat kateqoriyalarını müqayisə edir (məsələn, materialların haradan alınması ilə bağlı qərar vermək).
2. Məsələlərin həllində rəqəmlərlə işləmə bacarığından istifadə edir	a. Məsələlərin həllində sadə riyazi əməlləri düzgün seçir (məsələn, qiymət artımlarının məhsulun satışına təsirini hesablanması); b. Fəaliyyət sahəsinə aid mürəkkəb məsələlərin həllində faiz, nisbət və ya kəsrlərdən istifadə etməklə müvafiq riyazi əməlləri yerinə yetirir.
3. Məsələlərin həllində ölçmə və hündürlük bacarıqlarından istifadə edir	a. İşlə bağlı gündəlik problemlərin həllində məkandan düzgün istifadəni planlaşdırır (məsələn, təyin edilmiş sayda simmetrik formada olan obyektlərin saxlanması üçün tələb olunan məkan hesablanması); b. Çox sayda dövrü tapşırıqları tamamlamaq və silsilə məhsullar hazırlamaq üçün tələb olunan materialların sayını, yaxud lazım olan vaxtı hesablamaq üçün məhdud sayda riyazi düsturlardan istifadə edir.
4. Riyazi üsul və əməllərdən istifadə edərək məlumatları müvafiq formatlarda təqdim etmək	a. Sadə hesablamaları müxtəlif metodlarla aparır (zehin, kağız üzərində və ya kalkulyator vasitəsi ilə); b. Resursların istifadəsinin monitorinqi məqsədi ilə sadə uçot sənədlərini tərtib edir (məsələn,

Riyazi hesablama	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
	<p>baza düsturlar əsasında sadə cədvəl, qrafik və diaqram şəklində hesabat hazırlır).</p> <p>c. İş prosesində məntiqi və riyazi hesablamalarla maliyyə xərcləri, ödəmə qabiliyyəti, gəlir, qənaət və investisiya haqqında məlumatları qiymətləndirməyi və proqnozlaşdırmağı bacarır;</p> <p>d. Müxtəlif funksiya və funksional asılılıqların qrafiklərini qurur (məhsulun qiymətinin dəyişməsinin satışın həcmindən asılılığı.)</p>

İnformasiya və kommunikasiya texnologiyaları (İKT)	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Fəaliyyət sahəsinə aid məlumatları toplamaq, emal və istifadə etmək	<p>a. Müxtəlif informasiya resurslarında gündəlik iş fəaliyyətinə aid məlumatları əldə edir;-</p> <p>b. Əldə etdiyi məlumatların emal edərək ən uyğun məlumatları seçir.</p> <p>c. Öz tələblərini qarşılamaq üçün ən uyğun məlumat mənbəyini (mənbələrini) seçir. Məlumat və məzmunun müvafiq qaydada saxlanması və tapılması üçün sistem yaradaraq bu sistemdən istifadə edir;</p>
2. İKT-dən istifadə edərək müxtəlif məzmununda təqdimatlar hazırlamaq	<p>a. Fəaliyyəti sahəsində tələb olunan məzmun yaratmaq üçün İKT-nin imkanlarından düzgün istifadə edir;</p> <p>b. Fəaliyyəti ilə əlaqədar müxtəlif formatlarda (*.pdf. *ppt) rəqəmsal təqdimatlardan istifadə edir;</p> <p>c. Verilmiş mövzuda PowerPoint proqramı ilə təqdimatlar hazırlayır;</p> <p>d. Multimediyaya informasiyasından istifadə edərək təqdimatlar hazırlayır;</p> <p>e. CorelDRAW proqramında verilən qeyri-mürəkkəb tapşırıqları yerinə yetirir;</p>
3. Məlumatları bölüşür və başqaları ilə əməkdaşlıq edir	<p>a. İş mühitində müxtəlif elektron vasitələrlə video konfransların keçirilməsi üçün bağlantı yaradır;</p> <p>b. İş mühitində mesajlar və ya digər məzmunu göndərən, yaxud cavablandırın zaman riayət ediləcək normaları (məsələn ünvanın formaları, üslub, format və s.) müəyyən edir;</p> <p>c. İş mühitində məlumatların əldə edilməsi ilə bağlı mesaj və ya sorğuları düzgün formada</p>

İnformasiya və kommunikasiya texnologiyaları (İKT)	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
	göndərir və cavablandırır.
4. Şəxsi və çalışdığı müəssisənin informasiya təhlükəsizliyini təmin etmək	<p>a. Müxtəlif kommunikasiya bağlantılarında mövcud potensial riskləri müəyyən edir;</p> <p>b. Rəqəmsal mühitdə özü və ona məxsus məlumatların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün görə biləcəyi tədbirləri sadalayır.</p> <p>c. Sənəd mübadiləsi apararkən elektron poçt (e-mail), elektron imzadan (Digital signature) vasitələrindən istifadə edir;</p>
a. Fəaliyyət sferasında elektron kommunikasiya vasitələrindən istifadə etmək	<p>d. Müxtəlif naviqasiya sistemi ilə obyektlərin yerləşmə nöqtələrini müəyyən edərək uyğun marşrut seçir.</p> <p>e. İş fəaliyyəti ilə əlaqədar Web səhifələrdə məhsul və ya xidmət haqqında elan yerləşdirir;</p> <p>f. Elektron bank ödənişlərini, köçürülmə əməliyyatlarını (e-banking), maliyyə və vergi hesabatlarını həyata keçirir;</p>

Peşə etikasını və sosial həyat bacarıqları	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşə etikasını prinsiplərinə hörmət edir	<p>a. Qlobal biznesdə mənəvi qərar qəbul etmə prinsiplərini anladığını nümayiş etdirir;</p> <p>b. Ümumi etik prinsipləri fərdi və qrup işlərində müəyyən hallar və ya təcrübələrə tətbiq edir;</p> <p>c. Ölkənin iqtisadi qanunvericiliyinin ticarət, peşələr və təşkilatlara mühüm təsir yollarını qiymətləndirir;—Özü və komandanın davranışlarını peşə etikasından baxımından təhlil edir.</p>
2. Vaxtdan səmərəli istifadə edir	<p>a. Özü və hamkarlarının vaxtını israf edən fasilələr və hər hansı başqa məsələlərlə mübarizə aparmaq üçün müvafiq strategiyalar qəbul edir;</p> <p>b. Öz işi və qrup işini vaxtında yerinə yetirmək üçün praktiki metodlardan istifadə edir;</p> <p>c. İş daha effektiv təşkil etməklə müəyyən fəaliyyətlərə sərf edilən vaxtı azaldır;</p> <p>d. Peşə məqsədləri və şəxsi vaxt arasında tarazlıq əldə edir.</p>
3. Qrupda effektiv işləyir	<p>a. Komanda daxili prosesləri (giriş, keçid və çıxış) müəyyən edir;</p> <p>b. Uğurlu komanda təcrübəsinin xüsusiyyətlərini</p>

Peşə etikas və sosial həyat bacarıqları	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
	<p>təsvir edir;</p> <p>c. Müxtəlif sahələrdən olan şəxslərin birləşdiyi komandalarda effektiv komanda üzvlüyünü nümayiş etdirir;</p> <p>d. Münaqişələri effektiv həll edir.</p>
4. İş davranışını təhlil edir	<p>a. Boşluqları müəyyən etmək və həll yollarını tapmaq üçün komanda üzvləri ilə işgüzar davranış problemlərini müzakirə edir;</p> <p>b. Müxtəlif iş mühitlərində nümunəvi işgüzar davranış nümayiş etdirir;</p> <p>c. Digər şəxsin problemləri, fikirləri, düşüncələri və təcrübələrinə anlayış nümayiş etdirir.</p>

Sahibkarlıq	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Yeni həll yolları tələb edən çətin tapşırıqları müəyyən edir	a. Özünün maraq dairəsində olan sahədə potensial təkmilləşmə və ya innovasiya imkanlarını dəyərləndirmək üçün təhlil aparır.
2. Yeni ideyaları müəyyən edir və formalaşdırır	<p>a. Təkbaşına, yaxud komandanın bir üzvü kimi təkmilləşmə və ya innovasiyaları özünün maraq dairəsinə tətbiq etmək üçün bir sıra ideyalar irəli sürür;</p> <p>b. Təkmilləşmə və ya innovasiyaların tətbiqi üçün irəli sürülmüş ideyalar toplusunu qiymətləndirməklə hər birinin üstün və zəif cəhətlərini müəyyən edir;</p> <p>c. Müəyyən edilmiş hər bir ideya ilə bağlı potensial maraqlı tərəfləri (bunlar təkmilləşmə fəaliyyətlərinə təsir edə bilən, bu ideyalarda maraqlı olan, yaxud onun təsirinə məruz qalan şəxslərdir) müəyyən edir.</p>
3. Yeni ideyaları həyata keçirmək üçün lazım olan resursları müəyyən edir	<p>a. Özünün maraq dairəsinə aid sahədə təkmilləşmə və ya innovasiya ilə bağlı hər hansı ideyanı reallaşdırmaq üçün tələb olunan resursları (məsələn, materiallar, avadanlıqlar, insan resursları və vaxt) müəyyən edir;</p> <p>b. Yeni ideyanın həyata keçirilməsi prosesində müəyyən etdiyi resurslardan necə istifadə ediləcəyini təsvir edir.</p>
4. Yeni ideyanın reallaşdırılması üçün tələb olunan büdcəni planlaşdırır	a. Özünün maraq dairəsinə aid sahədə innovasiya və təkmilləşmə ilə bağlı ideyanın həyata keçirilməsi zamanı xərc tələb edən sahələri müəyyən edir.

Sahibkarlıq	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
5. Yeni ideyanın həyata keçirilməsini planlaşdırır	a. Özünün yeni ideyasını həyata keçirmək üçün başqasının köməyi ilə tələb olunan resurslar və xərc tələb edən sahələri göstərməklə ümumi plan hazırlayır.
6. Müstəqil işləyir	a. Dövri və digər iş tapşırıqlarını müstəqil şəkildə effektiv həyata keçirir; b. Vaxt və resurslardan maksimum düzgün istifadəni təmin etmək üçün gündəlik fəaliyyətlərini prioritetləşdirir; c. Öz fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi yollarını müəyyən etmək üçün təşəbbüs göstərir; d. Fəaliyyətlərində dəyişikliklər edən zaman öz səlahiyyətlərindəki məhdudiyyətləri müəyyən edir və lazım olan hallarda müvafiq icazə alır.
7. Komandanın bir hissəsi olaraq effektiv işləyir	a. Komanda üzvü olaraq effektiv işləyir; b. Çox mürəkkəb olmayan olan komanda tapşırıqlarının icrasına nəzarət edir.

Öyrənmək üsullarına yiyələnmə	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Effektiv təlim strategiyaları hazırlayır	a. Sistemli və systemsiz öyrənmə prosesində öz təhsilinə görə cavabdehlik daşıyır; b. Səhvlərdən öyrənmə potensialını dərk edir; c. Təlim hədəflərinə nail olmaq üçün lazım gələn hallarda özünün ənənəvi yanaşmalarını təhsilinə uyğunlaşdırır; d. Təhsilini artırmaq üçün bir sıra metodlardan (məsələn, nəticələr çıxarma və həmkarlarına öyrətmə) istifadə edir.
2. Özünəməxsus təlim təcrübələri və təlim istəklərini müəyyən edir	a. Təhsilalan olaraq fəaliyyəti ilə bağlı kontekstdə əsas güclü və zəif cəhətlərinin təhlilini aparmaqla zəif cəhətləri necə aradan qaldırmaq lazım olduğunu müəyyən edir; b. Özünün üstünlük verdiyi təlim metodlarının effektivliyini dəyərləndirir; c. Özünün təlim strategiyalarını daha təsirli etmək üçün adaptasiya və ya əhatə dairəsini genişləndirməyin yollarını müəyyən edir; d. Komanda üzvlərinin təlim fəaliyyətlərini daha obyektiv təsəvvür etmələri və təlim ehtiyaclarını müəyyən etmələrinə yardım edir.
3. Özünün təlim ehtiyaclarını müəyyən edir və peşəkar	a. Karyera baxımından (və ya şəxsi inkişaf baxımından) mümkün təlim hədəfləri və onların

Öyrənmək üsullarına yiyələnmə	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
inkışafını planlaşdırır	<p>əldə edilməsi üçün mövcud olan potensial təlim yollarını müəyyən edir;</p> <p>b. Karyera və ya şəxsi inkışaf hədəfləri ilə bağlı olan təlim məqsədlərini prioritetləşdirir;</p> <p>c. Təlim məqsədlərinə ən yaxşı formada nail olmaq baxımından düzgün qərar vermək üçün müvafiq məlumatları axtarır;</p> <p>d. Qısa və uzunmüddətli təlim hədəfləri, tələb olunan vaxt və resursları, o cümlədən, bu hədəflərə nail olmaq üçün tələb olunan tədbirləri göstərməklə təlim planı hazırlayır.</p>

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin əsasları	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Hüququn mənbələrini müəyyən edir	<p>a. Mülki hüququn mənbələri və normalarını dəqiq müəyyən edir;</p> <p>b. İnzibati hüququn mənbələri və normalarını dəqiq müəyyən edir;</p> <p>c. Əmək hüququnun mənbələri və normalarını dəqiq müəyyən edir;</p> <p>d. Ekologiya hüququnun mənbələri və normalarını dəqiq müəyyən edir;</p> <p>e. Cinayət hüququnun mənbələri və normalarını dəqiq müəyyən edir.</p>
2. Mürəkkəb mübahisəni qanunvericiliyə uyğun həll edir	<p>a. Mübahisəli kompleks məsələni həll etmək üçün qanunvericilikdə müvafiq şərtləri tapır;</p> <p>b. Mübahisəli kompleks məsələni həll etmək üçün müvafiq orqanları müəyyən edir;</p> <p>c. Mübahisəli kompleks məsələni həll etmək üçün müvafiq hüquqi orqanlara müraciət edir.</p>

2.2. Ümumi səriştelər (əmək bazarında rəqabətədavamlı olmağa imkan yaradan səriştelər və peşyə görə səriştelər arta və ya azala bilər).

Sağlamlıq və əməyin mühafizəsi	
Sağlamlıq və əməyin mühafizəsi üzrə səriştelər zəruridir	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
Sağlamlıq və təhlükəsizliyin qorunması	
1. Fərdi sağlamlığı və təhlükəsizliyini qoruyur	a. İş yeri və avadanlıqların təhlükəsiz və zərərsiz olmasını yoxlayır və sağlamlıq və təhlükəsizlik üzrə hüquqi-normativ tələblərə uyğunluğunu təmin edir;

	b. Şəraitə, ətraf mühitə və fəaliyyətlərə uyğun olaraq düzgün fərdi mühafizə paltarını geyinir.
2. Təhlükəsizlik təlimatları, nişanları və göstərişlərinə riayət edir	a. Təlimat, nişan və göstərişlərə düzgün əməl edilməsini nümayiş etdirir; b. Digər şəxslərin təlimat, nişan və göstərişlərə əməl edilməsi ilə bağlı təlimatlandırılması qaydalarını təsvir edir.
3. Sağlamlıq və əməyin mühafizəsi məsələləri ilə bağlı hesabat verir	a. Hüquqi və təşkilati tələblərə uyğun olaraq sağlamlıq və əməyin mühafizəsi məsələləri haqqında effektiv hesabat verir, o cümlədən, müvafiq şəxsləri məlumatlandırır, sağlamlıq və təhlükəsizlik ilə bağlı qeydiyyatı tamamlayır; b. Həmkarlarının sağlamlıq və əməyin mühafizəsi məsələləri haqqında effektiv hesabat verə bilməsinə dəstək verir.
İlk yardım	
1. İlk yardım hadisələrini idarə edir	a. Hadisə baş verən zaman ilkin qiymətləndirmə prosesini düzgün şəkildə nümayiş etdirir; b. Müalicə prioritetlərinin müəyyən edilməsi prosesini düzgün izah edir; c. Bədbəxt hadisədən zərər çəkən və ilk yardım göstərən və təhlükə ilə üzləşmə ehtimalı olan digər şəxslərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün görülməli olan tədbirləri aydın şəkildə təsvir edir; d. Kömək çağırma və məlumat ötürmə proseslərini təsvir edir.
2. İlk yardım prosedurlarını həyata keçirir	a. Bədbəxt hadisədən zərər çəkən nəfəs almayan şəxsə ürək masajı və süni nəfəs vermə prosedurlarını həyata keçirir; b. Bədbəxt hadisədən zərər çəkən və nəfəs alan şəxsləri bərpa vəziyyətində düzgün yerləşdirir; c. Kəskin qanaxmanın qarşısını düzgün şəkildə alır; d. Sümük sınıqları, çıxıqları və onurğa sütununun zədələnmə halları zamanı düzgün yardım göstərir; e. Kəskin istilik və elektrik yanıqları zamanı düzgün yardım göstərir; f. Kimyəvi yanıqlar zamanı düzgün yardım göstərir.
Yanğından mühafizə	
1. Yanğından mühafizə sahəsində həyata keçirilməli olan prosedurları izah edir	a. Yanğınla mübarizə aparmaq üçün yanğın çıxışları, yanğınsöndürən və su kranlarını düzgün müəyyən edir; b. Real həyatdan götürülmüş misallar əsasında yanğın üçbucağını təsvir edir;

	<p>c. Yanğın signalı, evakuasiya və xilasetmə prosedurunun düzgün şəkildə təsviridir;</p> <p>d. Mövcud təşkilati tələblərə cavab vermək baxımından yanğın zamanı qəbul edilməli olan ümumi prosedurları düzgün izah edir.</p>
2. Yanğınsöndürəndən istifadə edir	<p>a. Verilmiş yanğın növü ilə mübarizə aparmaq üçün uyğun yanğınsöndürəni seçir;</p> <p>b. Seçilmiş yanğınsöndürənin düzgün istifadəsi qaydalarını təsvir edir (əhatə olunanlar: yanğınsöndürən – su, köpük, CO2, quru toz və adyal).</p>
3. Yanğının qarşısının alınması və yanğınla mübarizə sahəsində sadə tədbirlər ilə bağlı həmkarlarını təlimatlandırır	<p>a. Həmkarlarına ehtiyat çıxışları, yanğınsöndürənlər, su kranları və şlanqların yerlərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı təlimatlar verir;</p> <p>b. Həmkarlarına ehtiyat çıxışları, yanğınsöndürənlər, su kranları və şlanqlara sərbəst çıxışın təmin edilməsi üzrə təşkilati prosedurlarla bağlı təlimatlar verir.</p>

Planlaşdırma	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif vəzifə öhdəliklərini (struktur bölmələrin fəaliyyətini) planlaşdırır və təqdim edir	<p>a. Hər bir vəzifə öhdəliyi (struktur bölmə) üçün mövcud resursların istifadəsini təhlil edir;</p> <p>b. Resurslardan səmərəli istifadəni təmin etmək üçün təşkilat daxilində resurslardan ümumi istifadənin təkmilləşdirilməsinə, o cümlədən, büdcə nəzarəti və gözlənilməz xərclərə dair planlar hazırlayır;</p> <p>c. Məsləhətləşmələr aparmaq üçün planı müvafiq işçilərə aydın və təfərrüatlı şəkildə təqdim edir.</p>
2. Strateji plana uyğun olaraq planlar hazırlayır və onlara nəzarət edir	<p>a. Strateji plan əsasında təşkilat üçün məqsədlər müəyyən edir;</p> <p>b. Məqsədlərin əldə edilməsi üçün lazım olan dəyişiklikləri planlaşdırır;</p> <p>c. Planları müvafiq maraqlı tərəflərə aydın və təfərrüatlı şəkildə təqdim edir;</p> <p>d. Planların strateji plana uyğun həyata keçirilməsinə nəzarət edir.</p>

Hesabatvermə və sənədləşdirmə

Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Öz işi haqqında hesabat verir	a. Öz iş planları haqqında yazılı formada effektiv hesabat verir; b. Öz işinin nəticələri haqqında elektron formada effektiv hesabat verir.
2. Struktur bölmənin nəticələri haqqında hesabat verir	a. Struktur bölmənin planları haqqında effektiv hesabat verir; b. Struktur bölmənin fəaliyyətinin dövrü nəticələri barədə effektiv hesabat verir.
3. Struktur bölmə daxilində hesabatlılığı təşkil edir	a. Struktur bölmə daxilində hesabatvermənin məqsədlərini müəyyən edir; b. Hesabat vermək üçün effektiv sistemlərin yaradılmasını dəstəkləyir; c. Hesabatvermə sistemlərinin istifadəsi və tələbləri barədə işçi heyətinə effektiv məlumat verir; d. Hesabatvermə sistemlərini mütəmadi olaraq qiymətləndirir; e. Hesabatların adları, formaları, dövriliyi, vaxtı və ünvanını müəyyən edir; f. Təşkilata effektiv rəy və təkliflər verir.

2.3. Spesifik səriştlər (peşə üzrə tələb olunan səriştlər peşəyə görə arta və ya azala bilər).

Qiymətləndirmənin keyfiyyət təminatı prinsiplərinin tətbiqi	
Təlim (öyrənmə) nəticələri	Qiymətləndirmə meyarları
1. Qiymətləndirmə prosesində keyfiyyətin təminatı prinsiplərini anladığını nümayiş etdirmək	<ul style="list-style-type: none"> a. Öyrənmənin effektiv qiymətləndirilməsinin əsasını təşkil edən konsepsiya və prinsipləri izah edir; b. Qiymətləndirmə prosesində daxili və xarici (müəssisədən kənar) qiymətləndiricinin rolunu izah edir; c. Qiymətləndirmə prosesində keyfiyyətin əsasını təşkil edən müvafiq siyasət, qanunvericilik və keyfiyyət təminatı tələblərini müəyyən edir.
2. Keyfiyyət təminatı prosesini anlamaq üçün qiymətləndirmənin əsas prinsiplərini öz ixtisas kontekstinə uyğun tətbiq etmək	<ul style="list-style-type: none"> a. Qiymətləndirmə keyfiyyətinin monitoring sistemini onların kontekstində təsvir edir; b. Öz kontekstində qiymətləndirmənin keyfiyyət təminatı ilə əlaqəli rol və məsuliyyətləri, o cümlədən öz rol və məsuliyyətlərini təsvir edir; c. Qiymətləndirmənin etibarlılığını, həqiqiliyini və təhlükəsizliyini təmin edərək qiymətləndirici mütəxəssis rolunun bütün aspektlərini peşəkar şəkildə həyata keçirir, d. Təsdiqləyici rolunu yerinə yetirərkən bütün müvafiq siyasət, qanunvericilik və keyfiyyətə dair tələblərə riayət edir.

Müvafiq qiymətləndirmə metod və vasitələrinin təsdiqlənməsi	
1. Qiymətləndirmə metodlarının və vasitələrinin əsas elementlərini başa düşdüyünü nümayiş etdirmək	<ul style="list-style-type: none"> a. Həqiqi və etibarlı qiymətləndirmənin dəstəklənməsində qiymətləndirmə vasitələrinin əsas komponentlərinin hər birinin rolunu təsvir edir; b. Müxtəlif təlim nəticələrinin (bilik və/və ya bacarıq əsaslı) qiymətləndirilməsində istifadə olunan bir sıra qiymətləndirmə metod və vasitələrinin güclü və zəif cəhətlərini izah edir.
2. Qiymətləndirmə metod və vasitələrinin təsdiqlənməsinin proses və prinsipini anladığını nümayiş etdirmək	<ul style="list-style-type: none"> a. Kvalifikasiya standartına daxil edilmiş təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün uyğun bir qiymətləndirmə metodu və ya alətinin təsdiqlənməsi üçün lazım olan prosesi təsvir edir; b. Kvalifikasiya standartı və keyfiyyət təminatı tələblərinə uyğunluq baxımından müəyyən qiymətləndirmə üçün istifadə ediləcək qiymətləndirmə metod və vasitələrini

	müəyyən edir.
--	---------------

Qiyətləndirmə prosesinin keyfiyyətli aparılmasının təsdiqlənməsi	
<p>1. Qiyətləndirmə qaydalarının keyfiyyət standartlarına uyğunluğunu təsdiqləmək üçün nəzərdən keçirmək</p>	<p>a. Qiyətləndirmə prosesi ilə əlaqəli müvafiq keyfiyyət standartlarına uyğun olub olmadığını təsdiqləmək üçün bu tədbirləri nəzərdən keçirə bilər:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) qiymətləndirmənin təhlükəsizliyi, 2) məkanın təşkili, 3) resursların təşkili, 4) heyətin təşkili, 5) namizədlərin məlumatla təmin edilməsi <p>b. Qiyətləndirmə hazırlıqlarının həqiqiliyi və/və ya etibarlılığına təhlükə yarada riskli sahələri müəyyən edir;</p> <p>c. Qiyətləndirmənin həqiqiliyi və ya etibarlılığına aid olan riskləri azaltmaq üçün lazım olan addımları izah edir;</p> <p>d. Qiyətləndirmə hazırlıqlarını dəstəkləmək üçün təkmilləşdiriləcək sahələri müəyyən edir;</p> <p>e. Təcrübənin yaxşılaşdırılması üçün növbəti addımları izah edir.</p>
<p>2. Qiyətləndirmənin bütün namizədlər üçün əlçatan olmasını təmin etmək üçün edilən tədbirləri nəzərdən keçirmək</p>	<p>a. Hazırlıqların səmərəli aparılmasını təsdiqləmək üçün aşağıdakı kimi təhlil aparılır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bütün praktiki hazırlıqlar daxil olmaqla, qiymətləndirmənin tələbləri barədə namizədlərin xəbərdar olmasının təmin edilməsi, 2) xüsusi dəstəyə ehtiyacı olan namizədlərin müəyyən edilməsi; <p>b. Hər hansı bir xüsusi yardım təşəbbüsünün uyğunluğunu təsdiqləmək üçün təhlil aparır</p> <p>c. Hazırlıqların aparılmasında qiymətləndirmənin əlçatanlığını riskə alan sahələri müəyyən edir;</p> <p>d. Qiyətləndirmənin əlçatanlığına təhlükə yaradan riskləri azaltmaq üçün lazım olan addımları izah edir;</p> <p>e. Qiyətləndirmənin əlçatanlığını yaxşılaşdırmaq üçün təkmilləşdiriləcək sahələri müəyyən edir.</p> <p>f. Qiyətləndirmənin əlçatanlığını yaxşılaşdırmaq üçün növbəti addımları izah edir.</p>

Qiymətləndirmə prosesi və qərarların təsdiqlənməsi

<p>1. Qiymətləndirmənin tələblərə uyğun aparıldığını təsdiqləmək</p>	<p>a. Qiymətləndirmə tələblərini (o cümlədən qiymətləndirilən meyarlar və bu meyarları qiymətləndirmək üçün istifadə olunan qiymətləndirmə vasitəsi(ləri)) tam anladığını nümayiş edir;</p> <p>b. Təsdiqləmək üçün qiymətləndiricinin qiymətləndirmə fəaliyyətini nəzərdən keçirir;</p> <p>1) qiymətləndirmə təsdiqlənmiş qiymətləndirmə alətləri daxil edilmiş təlimatlara uyğun aparılır;</p> <p>2) qiymətləndirmə alətlərində / təlimatında göstəriləni kimi, qiymətləndirici təhsilalanları yalnız təlim nəticələrinin və qiymətləndirmə meyarların tələblərinə uyğun qiymətləndirir;</p> <p>3) qiymətləndirmə qərarları / mühakimələri təsdiq edilmiş qiymətləndirmə alətinin / təlimatının tələblərinə uyğun aparılır;</p> <p>4) qiymətləndirmə qərarları / mühakimələri qiymətləndirmənin əsas prinsiplərinə uyğun aparılır (etibarlı, həqiqi və ədalətli olduğuna görə);</p> <p>5) qiymətləndirmə qərarları / mühakimələri qiymətləndirmə tələblərinə uyğun olaraq qeyd olunur.</p>
<p>2. Qiymətləndirmə və təsdiqləmə problemlərini effektiv və düzgün şəkildə həll etmək</p>	<p>a. Qiymətləndirilmənin həqiqiliyi, etibarlılığı və ya ədalətliliyinə risk yaradan sahələri müəyyənləşdirir;</p> <p>b. Bu riskləri aradan qaldırmaq üçün atılmalı olan addımları izah edə bilər;</p> <p>c. Qiymətləndiricinin təcrübəsinin təkmilləşdirə biləcəyi sahələri müəyyənləşdirə bilər;</p> <p>d. Qiymətləndiricinin öz təcrübələrini inkişaf etdirməsinə kömək etmək üçün atılacaq addımları izah edə bilər.</p>

Müəssisə nümayəndələri

N:	İştirakçının adı, soyadı:	Təmsil etdiyi təşkilat:
1.	Fatimə Quliyeva	BBKK
2.	Zakir Məmmədov	
3.	Kamil Nəzərov	EU PT layihəsi
4.	Şəhla Gülməmmədova	ADPU
5.	Məhbubə Məmmədova	ADPK
6.	Hüzurə Ağayeva	ADU
7.	Aytac Rzayeva	14 saylı peşə məktəbi
8.	Günay osmanova	PTDA

Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsinin nümayəndələri

N:	Adı, soyadı:	Vəzifə:
1.	Karen Adams	Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsinin eksperti
2.	Genevieve McCabe	Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsinin eksperti
3.	Aynur Kərimova	Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsinin eksperti
4.	Mehparə Əhmədova	Azərbaycanda Milli Kvalifikasiya Çərçivəsinin icrasına dəstək layihəsinin eksperti

Bacarıqların inkişaf etdirilməsi üzrə sahə komissiyasının sədri, üzvləri və mütəxəssislər (adı, soyadı, iş yeri, vəzifəsi)

No	Adı, Soyadı	İş Yeri	Vəzifəsi
5.1			
5.2			
5.3			
5.4			
5.5			
5.6			
5.7			
5.8			
5.9			
5.10			
5.11			
5.12			
5.13			
5.14			